

Herrens røst

Jeg hadde nettopp kommet tilbake til skolen etter vår-ferien. I leiligheten min fant jeg naturligvis blomstervasene mine uten blomster i. Tanken kom til meg: Gå opp på Klokkeåsen og hent nysprettet bjerkeløv og pynt opp med. Jeg gikk forbi skolebestyrer Selereites hage. Kommet halvveis hørte jeg en røst si: Hvor vil du bryte? Jeg stanset og lyttet og spurte: Hvem er det? Ingen svarte og jeg gikk tilbake til hageporten for å se hvem det var. Det var ingen å se så jeg gikk tilbake for å hente bjerkeløv. På samme sted kom røsten igjen. Hvor vil du bryte? Jeg stanset og kjente en underlig beven trenge igjennom meg. Et dypt sukk fra mitt hjerte kom over mine lepper. Jeg stod der med lukkede øyne og jeg syntes at jeg så flere små grantrær som jeg hadde tatt før til skolebarna uten å spørre eieren. Disse hadde vi hatt til juletre. Flere bjerketrær sto også der ribbet for løvkvisper og samstemte med grantrærne som sa: Tyv, tyv. Å Gud tilgi meg, jeg skal aldri gjøre det mer. Opptatt av denne opplevelsen sprang jeg hjem til leiligheten min. Så gikk jeg til Handelslaget, for innkjøp av mat. På hjemvei gikk jeg forbi hjemmet til noen venner. De så meg og ba meg komme inn og hilse på dem. Jeg hadde ikke lyst, men ble likevel med dem inn. Der satt de nettopp ved kaffebordet og alle uttrykte sin glede over at jeg var kommet og jeg måtte også drikke kaffe med dem. Vi satt og pratet og jeg fortalte om alle de gode møtene jeg hadde vært på i ferien. Da kom Anna med en gren av rosetreet som hun gav meg. Anna hadde sittet inne i stuen om formiddagen og sydd da det brakk en gren av treet. Den var så vakker og denne gav hun til meg. Jeg brast i gråt og fortalte min opplevelse med bjerkeløvet om formiddagen.

Hjemme hos meg fikk rosegrenen plass i en vakker urne på bordet. Jeg sto og betraktet den og tanken kom for meg igjen: Hvor pent det ville vært med litt bjerkeløv ved siden av. Igjen kjente jeg en beven trenge gjennom meg – og jeg sa: Jeg skal aldri gjøre det mere. Da banket det på døren og sogneprestens datter Bathy kom med en bukett nydelige syriner. Hun kom for å ønske meg velkommen fra ferien og syrinene var en hilsen fra mor. Igjen brast jeg i gråt og fortalte også henne om opplevelsen min. På skolen dagen etter ble jeg overøst med blomster. Ikke bare fra mine elever, men også fra de andre klassene.

Er det bibelsk å høre Herrens røst? Les 1. Samuel 3, Ap.gj. 9 om Saulus på veien til Damaskus og Ap.gj. 9: 10 – 19. 2. Petter 1: 17 – 21 om profesie -.

Denne opplevelsen som jeg her har fortalt om var første gang jeg hørte røsten tale så virkelig. Priset være Herren. Han har i nåde gitt meg flere dyrebare opplevelser. Han har talt tydelig ved ord. Han har talt synlig og ved åpenbaringer. Han har stadfestet sitt ord i Ps. 32: 8 og flere steder. Gjennom Tunger & Tydning og profecie osv..

Innvielse som misjonær

I begynnelsen av 1919 gjennomgikk vi et kurs i Kristiania (Oslo). Det var på Bibelskolen blant Pinsevevnene i Møllersgt 38. Som lærer hadde vi pastor Barratt, pastor Severin Larsen og pastor Levi Petrus fra Sverige. Det var en velsignet og lærerik tid. – Her ble Kværnstrøm og jeg ordinert for misjonsarbeidet. Vi fikk reise sammen til flere steder i Norge med evangeliet. Herren velsignet og stadfestet sitt ord.

Nå ble vår lengsel å finne ”James” på kartet. Vi visste at vår plass var i

Zululand i Syd Afrika. Hittil hadde vi ikke funnet "James" enda vi hadde søkt igjennom mange kart. Dog hadde vi den indre forvisning om at Gud hadde kalt oss. Han var mektig og åpnet veien for oss i sin tid, så vi ventet tålmodig på at dagen skulle komme da vi skulle reise til Afrika. På grunn av krigen var det også vanskelig å få båt. Imidlertid kom det for brødrene at vi kunne reise ut og studere språket og samtidig søke oss stedet vi skulle til. I mellomtiden hadde Herren velsignet oss med 2 søte døtre så jeg foretrakk å bli hjemme med barna. Kværnstrøm reiste alene til London og studerte engelsk.

Avskjedsfesten for oss i Larvik den 18/5 1921

Denne dagen var det avskjedsfest for oss i Betania, Larvik. Vennene i Larvik, Tjølling og Halsen hadde igjen gjort sitt beste for å gjøre det festlig for oss, både med hensyn til dekorasjon, bevertning og underholdning. Talerne, sangkoret og musikken var plassert på plattformen. Alt åndet igjen av kjærlighet og forståelse fra vennenes side. Dette rørte våre hjerter og gav oss nytt mot, og fylte oss med takk til Gud. Så ofte vi har kommet det i hu i våre bønner!

Her har jeg ment å skrive ned noe vi aldri har kunnet glemme og som har vært til stor hjelp og velsignelse for oss. Festen begynte da vår kjære venn, evangelist Conrad Johnsen fra Horten kom inn. Han kom med Bibelen i høyre hånd og armen holdt han opp i været i det han banet seg vei opp til plattformen. Han fikk straks ordet og sa blant annet: Vi vet alle at vår bror og søster Kværnstrøm har fått kall fra Gud til å reise til Afrika med evangeliet. Vi vet også at de drar i tro til Gud for underhold og hva de måtte trenge. Herren har sendt meg hit i kveld for å gi de Vaterpass (vater). Et Vaterpass må være testet og garantert for det kan bli godkjent. Det Vaterpass jeg anbefaler dere er: Bibelen, Guds Ord og det er 2 ganger lutret. Løftene har i Jesus Kristus sitt Ja og sitt Amen. Så lenge deres liv og gjerning er i pakt med Guds Ord, har I forsettelsen om alt dere trenger til, timelig såvel pm åndelig. Så lenge I tar eders tilflukt til Herren, skal ingenlunde bli til skamme. Det er ingen fordømmelse i dem som er i Jesus Kristus. Rom. 8:1.

I sannhet en alvorlig avskjedshilsen. I denne anledning vil jeg fortelle om noen av våre opplevelser om Guds trofasthet.

Utreise

Pastor Halvorsen skrev til s/r H. Hermansen på Nenhaven M. St. i Swaziland og fortalte om oss, men de hadde ikke plass for en familie, men henvendte seg til Br.str. Evenstad på Edwaleni M.st. i Swaziland. Vi fikk brev fra dem og de ville ta imot oss med glede. Kværnstrøm kom tilbake fra England. Søknader til Krigsvesnet og Koks-Shippingsbureau i Kristiania (Oslo) ble atter fornyet. Alt ble ordnet og vi reiste fra Kristiania (Oslo) den 21. mai 1921 med en engelsk båt til Hull og med tog herfra til London. Her ble vi hos Ms. Kantell, High burosj Newpark, hvor Kværnstrøm hadde lest engelsk, og reiste siden med Kennilworth Castel fra Santhanton og kom til Durban den 28. juni 1921. Evenstad hadde nettopp reist fra Durban til Norge. Han hadde ordnet med husvære i Durban for oss før hans reiste. Like utenfor Durban møttes våre båter uten at vi visste om det. Misjonær Shawner møtte oss på båten og hjalp oss gjennom tollvesenet osv. Han fulgte oss til "Concord Missionær home". Hr. Shawner var oss til stor velsignelse i Durban og ble en trofast

ven av oss for bestandig. Planen vår var å reise fra Durban så snart som mulig, men Margrethe fikk krilla (meslinger) så svi kunne ikke reise i flg loven før 11 dager var gått. Telegram ble sendt til misjonær Hjelm i Petit Reteif og til fru Evenstad, Edwalemi M.st. in Swaziland. Alt gikk bra.

Vi ble møtt på jernbanestasjonen Peit Reteif av frk Antonsen. Hun kjørte oss i en stor vogn med 4 hjul til Hr Hjelms Mission St.. Her ble vi godt mottatt av fru Hjelm m/ familie, overnattet og fortsatte tidlig neste morgen med frk, Antonsens hjelp til Mahamba i Swaziland. – Et supplement av postkontor, hotell, noen butikker, politistasjon osv. Her ble vi møtt av fru Evenstad og frk Tomine Evenstad ridende på hesteryggen + en ekstra sadlet hest, og frk Laura Strand med en fin heste-vogn med to hester for. Vi slo tidlig leir litt utenfor Mohama og spiste god mat som damene hadde med seg. Der var det meget interessant å se på for oss. En stor oksevogn hadde også utspann her. Jeg tror at det var 14 okser og de fikk gå løse og spise gras og lette etter vann. Det var virkelig noen svære dyr med svære horn. Jeg ble redd for dem, men str Strand lo og sa: De er ikke farlige. De er så trette og sultne at de tenker ikke på å gjøre oss noe ondt.

Vi overnattet på hotellet i Mahamba og hadde det så hyggelig sammen med frk Antonsen og de andre oppofrende vennene der. Tidlig neste morgen ble det å si farvel til str Antonsen og så begav vi oss på vei til Edwaleni M.st. Barn og jeg fikk kjøre med str Strand. Kværnstrøm fikk ride på den hesten som damene hadde med seg. Også den dagen hadde vi en hvil på veien. Hestene fikk drikke av elven og ete og vi spiste medbrakt niste. På den andre siden av elven var det en veldig bratt bakke. Vi fikk se en eselvogn med 16 esler eller asener forspent. Midt i bakken stanset de. De som drev dyrene hadde store sveper og stokker med som de slo dyrene med. Jeg følte så ondt med dyrene at jeg hadde stren med å holde tårene tilbake, søstrene lo av meg og sa: Du blir nok snart vant til slikt her. Det hører til dagens orden, og det må jeg si var sant. Eslene er noen seige, trege dyr som virkelig kan sette ens tålmodighet på prøve. Når jeg tenker tilbake nå, kunne jeg fortelle flere episoder fra turene våre på eselryggen, men nå bar det avsted med oss til Edvartaser M.st. Vi kom dit den 9. juli 1921 på ettermiddagen. Veien var mindre god og jeg synes synd på den fine hestevognen som måtte humpe over stener og tuer. Vi hadde strev med å holde oss fast, men nok om det. Vi nærmet oss bestemmelsesstedet og våre hjerter var fylt med takk til Gud som hadde vært med oss hele veien. Kommet til Edvartaser M.st. møtte Evenstads datter oss smilende og hjertelig. Hun fulgte oss inn i hjemmet deres hvor bordet var nydelig dekket og vi fikk et velsignet godt måltid mat. Pris skje Gud.. Det var godt etter den lange reisen med mange besværligheter, særlig for meg som ikke kunne snakke engelsk. På reisen fra Norge til England, over Nordsjøen fikk jeg også smake sjøsyken i den grad at jeg bare ønsket noen ville kaste meg over bord. Jeg var så syk at jeg ikke kunne kontrollere meg selv. Det var godt at det var en sykepleierske ombord, som tok seg av barna. Margrethe var 21 mnd. Og Ruth 6 mnd. Margrethe var alltid livlig og virksom. Heldigvis hadde vi fått en sterk ”sele” til henne av tante Mine da hun sa farvel til oss på Larvik jernbanestasjon. Selen var til stor hjelp, da barn hadde lett for å falle ut gjennom rekkverket på dekk. Ruth var en stille smilende baby som gikk fra fang til fang på dekket. Heldigvis var alle friske fra Southampton til Durban.

Språkstudiet

De første dagene hvilte vi. Da så vi oss om på stasjonen. Etter at vi kom i orden, begynte vi å lese Zulu. Fru Evenstad var særlig flink i språket og vi var glade at hun ville bli vår språklærerinne. Zulugrammatikken var oversatt til engelsk, så jeg måtte lære engelsk samtidig som zulu og det er jeg takknemlig for. Zulu er et grammatisk klangfullt språk. Mange synes at Zulu Kliks er vanskelig å uttale. Vi fant språkstudiene meget interessante. Bare at det ikke ble nok tid til å lære. Jeg tenkte å studere tidlig om morgenen, men våre kjære småtroll som vi kalte dem for moroskyld var våkne før jeg fikk øynene opp om morgenen. Om kvelden var jeg for trett til å studere, men det gikk.

Etter å ha vasket og matet barna, puttet vi dem i seng igjen. Da var klokken gjerne 10 om formiddagen og da studerte jeg til kokken 11. Dette var da vi hadde undervisning hos fru Evenstad.

Jeg lærte språket fort, men en bør også praktisere og høre de innfødte snakke, for dialekten og klikke-lydenes skyld. Min mann var kanskje ikke så kvikk til å få tak i det, men han var iherdig og når han først fikk det inn, så husket han det, mens jeg ofte glemte. Vi var Gud takknemlig for at vi fikk så god undervisning og fikk være blant det folk vi var kalt til. Det er litt forskjell på Zulu språk og Swazi i språket, men vi lærte jo Zulu fra bøkene. Awazifolket forstår Zulu og Zulufolket forstår Swazi, så Gud var god som lot oss komme hit.

Evenstads var oppriktige Åndsfylte kristne. De hadde også gått ut i tro til Gud. De forsto oss og var til stor hjelp og velsignelse. Vi var hos dem til oktober 1922. Vi hadde ennå ikke funnet "James". Evenstad og Kværnstrøm reiste omkring for å finne et sted hvor vi kunne begynne vår Samtidig besøkte de Krålen og forkynnte evangeliet for de innfødte. Etter en ukes tid kom de tilbake glade over å ha funnet en plass som en farmer eide. Mr. Hanke fra Betel i Transvaal, Han hadde denne farmen til vinterbeite for kyr og får. Vi fikk leid 0,4 mål for 5 år. Vi var enige om å flytte dit. Evenstad og Kværnstrøm reiste så dit bort for å bygge hus som vi kunne bo i. Mandag morgen dro de, med mat for en uke og andre forskjellige ting. Lørdag kom de tilbake og fortalte mange interessante ting. De innfødte var ikke glad i de hvite og gjorde det så vanskelig de kunne for de på mange måter. Først forsøkte Evenstad og Kværnstrøm å leie en hytte i den nærmeste krål, men de innfødte forlangte så alt for mye for den at de fant en hule i fjellet på vår plass, Den ble rensset for skorpioner og ormer og forskjellige insekter og innredet for seg et rom i fjellet mens de bygde vårt første hus. Det besto av 2 rom. Grunnmuren var av gråstein, veggene av torv som de skar opp av grasbakken. Arbeidet tok 3 uker. Hver lørdag kom de hjem til Edwaleni, og mandag morgen reiste de tilbake på heseryggen, utrustet med mat og det nødvendigste for en uke. Av de innfødte kjøpte de langt gras og tekket hustaket med det. Det må også være en spesiell gressmatte på mønet av taket, men det ville de innfødte ikke la dem få. Evenstad og Kværnstrøm var likevel glade for at huset for såvidt likevel var ferdig. Gulvet var jordgulv, presset av innfødte kvinner. Polert på toppen med "ubulongwe" – kugjødse.

Flytter til Nzongomane

Hilda og Johan Kværnstrøm

Som jeg har nevnt før, hadde vi en god tid på Edwaleni, men da Evenstad kom tilbake fra Norge, fant vi det riktig å flytte til et sted hvor evangeliet var ukjent. Der kunne vi også praktisere Zuluspråket. Gud var god, han åpnet veien som vi før har skrevet om. Så kom dagen da vi skulle bryte opp: Vi fikk leid en asen-vogn, hvor vi la alle våre eiendeler. De var ikke mange, men nok til de 2 små rommene som ventet på oss. Foran i vognen fikk vi og barna plass til å sitte. Veien var veldig dårlig, da det var i regntiden, men det stultret i vei. Herren velsignet oss ned fred og glede i hjertet, så vi kunne holde humøret oppe. Eslene viste seg dovne og fikk høre høyrøstede rop fra driveren og kraftige slag av den lange stokken eller svepen. Kommet omtrent halvveis til Nzongomane kom vi til en stor elv vi måtte over. Midt ute i elva ga eslene opp, Kunne eller rettere ville ikke dra lenger. Hva skulle vi gjøre? Vi var i nærheten av Mr. Richards farm og kunne se husene et stykke borte. Kværnstrøm hadde møtt han før. Han vasset gjennom elven og gikk for å spørre Mr.

Richard om hva som kunne gjøres. Barna og jeg satt igjen i vognen sammen med de innfødte. Solen var i ferd med å gå ned. Det var ikke noe hyggelig, og ordet i Es. 43:2: ”Når du går gjennom vande så er jeg med deg, og gjennom floder, så skulle de ikke overskylle deg”. Også her fikk vi erfare at Herrens løfter er trofaste. Richard kom med et stort spann av okser og flere av tjenesteguttene. Eslene ble løst fra vognen og oksene forspent og snart var vi over floden. Vi kjørte rett til Richards hjem med eslene og alt. Vi ble buden inn av fruen og de øvrige i familien. Snart var vi alle benket rundt kveldsbordet med varm velsmakende mat. >De ville ikke at vi skulle dra videre om kvelden, men overnatte hos dem.. Med tanken på våre små barn osv, var vi meget takknemlig for dette. Dette besøket var nok også i Herrens plan. Vi fikk anledning til å vitne om Herrens godhet og kjærlighet og vi fikk ofte besøk av dem senere.

Tidlig neste morgen gav vi oss på veg til Nzongomane. En elv som fløt gjennom vår plass og ut i den store utkantfloden (på engelsk Esigai River), den het Nzongomane. Derfor fant Evenstad og Kværnstrøm ut at vår misjonsstasjon skulle hete Nzongomane M. St”.

Endelig var vi framme og glade var vi over å kunne flytte tingene våre inn i huset og gjøre det så koselig vi kunne i vårt nye hjem. Soverommet var stort nok til vår dobbelseng (kjøpt i Durban) og for Margrethes lille seng. Ruth fikk ligge i barnevognen i det andre rommet inntil videre. Vi hadde ikke kjøkken og heller ikke koke eller stekeovn. Evenstad og Kværnstrøm hadde laget et gress-tak som stod på stolper og på innfødt vis gjorde vi opp varme på bakken. Vi brukte gryter med 3 lange ben, og stener for kjeler og panner. Det gikk bar i solsteken, men når det regnet

var røyken plagsom. Øynene sved og tårene rant, men i hjertet var glede og fryd over å være hos det folk Gud hadde sendt oss til.

Det varte ikke lenge før vi fikk besøk av de innfødte. Noen ville se oss, andre kom for å be om et eller annet. Alle hadde god tid og lå på gressbakken vendt mot kjøkkenet i særdeleshet.

Som sagt, vi hadde ingen stekeovn og spørsmålet var; Hvordan skulle vi få brød? Jo, fru Evenstad hadde fortalt meg at vi kunne bake brød i en alminnelig ”kaffepot” (gryta med 3 lange ben). Hun hadde også sagt at jeg måtte smøre gryta godt med fett. Så en dag bestemte jeg meg til å prøve brødbakingen. Da deigen var est opp, eltet jeg den og formet et rundt brød og la den i gryta som ble satt over varmen eller rettere sagt glør av ved. På toppen av lokket skulle det også være glør. Alt ble gjort som det skulle. Etter ca 30 min ville jeg se hvordan det var med brødet mitt. Det var fint, men gryta var så tør og jeg husket fru Evenstads ord om at jeg måtte bruke mye fett. Å tenk jeg var så dum at jeg tok et stykke fett og puttet inn i den brennende gryte. Naturligvis tok det fyr og en stor flamme steg opp mot gresstaket. Eva Simelane, vår kjære pike gråt og sørget for det fine brødet som var blitt så forbrent, men jeg bare lo av min egen dumhet. De innfødte som lå og dovnnet seg omkring oss, sprang opp og: Kalela mina og det fine brødet, skrek for meg og det fine brødet. Da gryta var så kald at jeg kunne få brødet ut av den, var brødet helt sort og forbrent. Jeg skavet vekk den forbrente skorpen og det var fin-fint smakfullt brød. Jeg vil si: Det var det første brødet jeg bakte i gryte, men ikke det siste.

Eva Simelane

Hun kom til oss som barnepike etter at vi kom til Edwaleni. Hun hadde tatt i mot Jesus som sin frelser og var en riktig god pike. Hun elsket Margrethe og Ruth og passet trofast på dem. Hun reiste også med oss til Nzongomane og var meget snill og hjelpsom. Hun hadde også stor lyst til å lære, så vi sendte henne til Unbolose Pikeskole i nærheten av Mbombane i Swaziland og da hun kom derfra ble hun en god hjelp for oss i skolen og på møtene. Hun var hos oss så lenge vi var på Nzongomane og hun kom også å besøkte oss i Transvaal. (Se kommentar på slutten)

Nzongomane M. St.

Som jeg har nevnt før, kom vi til Nzongomane i regntiden. Det første vi gjorde var å forsøke å få en matte til gras taket på huset vårt. Dette satte oss virkelig på prøve. Det tok oss ca 3 uker før vi fikk matten. I den tiden regnet det veldig, særlig om natten og vi måtte nøyte oss med å sove i våte sengeklær hver natt. En annen komisk ting hendte også i regntiden. Vi hadde hatt noen solskinnsdager og fikk endelig matten på taket. Alle sov trygt og godt under gresstaket. Av de innfødte hadde vi også kjøpt noen høner og så noen slags rør som vokste ved elven. Av dem bygde vi et hønsehus, også med gress-tak. Nå er det så her at regn og storm kan komme helt plutselig. Vi fikk også erfare dette. Vi hadde nettopp kookt middagsmaten vår da Kværnstrøm kom hjem fra ”krålbesøk” og sa, Det ser ut til at vi får en regnstorm. Vi så mot øst at en mørk sky stige opp mellom fjellene og på mindre enn 10 minutter kom stormen imot oss. Det var voldsom storm med regn. Kjøkkenet vårt ble tatt med stormen, likedan hønsehuset og hønsene forsvant i luften, Vi så ikke mere til det.

I en lignende storm ble gresstaket på huset vårt løftet mere enn 1 meter høy på

forsiden. Kværnstrøm fikk i all hast bundet et tykt tau fast i taket og festet det under et stort skap og jeg holdt av all makt i tauet og som svar på bønn fikk vi taket på plass igjen. Ved første leilighet fikk vi festet det bedre.

Kværnstrøm hadde snart en stor gras-hytte ferdig som vi brukte til kirke og skole inntil vi fikk kirken ferdig.

Det var glede i våre hjerter den dagen vi kunne samle folk til møte. Vi hadde en stor stålplate som vi hang opp i et høyt tre, og det tjente som kirkeklokke. En hammer brukte vi til å slå, og lyden hørtes vidt omkring. Folk kom fra alle kanter. Kanskje mest av nysgjerrighet, men Guds ord ble forkynt. Gud velsignet og flere kom til troen i denne gras-hytten. Mange ungdommer kom for å lære å lese og skrive osv. Selvfølgelig nyttet vi anledningen til å fortelle om frelsen i Kristus Jesus, og vise dem veien til frelse.

Etter 5 år fikk vi kjøpt stedet vi hadde leid. Farmeren forlangte at vi skulle være som politi for han. De innfødte stjal en masse får fra ham og de sendte også dyrene sine inn på hans farm. Vi sa selvfølgelig nei, vi er ikke kommet for å være politi, men for å forkynne dem frelsens vei i Kristus Jesus. Det menes også at vi vil lære dem å leve ordentlig osv. Til slutt innrømmet Mr. Hanke at vi hadde rett. Her vil jeg til Guds ære få tilføye at Gud velsignet samtalen våre med Høvdingen og folket også angående dem. Farmeren fikk ha farmen sin i fred og heller ikke mistet han får mens vi var der- Hvert år kom han for å besøke farmen sin og kom også da til oss.

Phona

Dette er en opplevelse som viser hvor underbart Gud arbeider og åpenbarer skjulte ting, hvilket igjen var middelet i Guds hånd til å åpne veien for evangeliet på Nzongomane M. st..

Kirken vår var ferdig, nytt kjøkken var bygd, også av torv og plastret. Til og med skorstein og sink-tak hadde vårt nye kjøkken. Arbeidet vårt gikk fremover. Flere ungdommer kom til skolen og undervisningen ble gitt i kirken og pikene sov også der om natten. Guttene sov i den store gresshytten, Alle hadde lang vei hjem.

En av pikene som kom for å lære het Phonå. Hun kom langveis fra og spurte om hun kunne arbeide for meg på kjøkkenet og på den måten få anledning til å gå på skolen. Vi tok henne inn, og det så ut til å gå bra, inntil en dag en hel del av de andre pikene hadde fått lov til å gå til Gvedgegan å kjøpe stoff til kjoler osv. Phonå spurte ikke om å gå, så hun hjalp meg. Om ettermiddagen kom pikene tilbake, riktig glade og viste oss hva de hadde kjøpt. Så gikk de til kirken og la alt på sine plasser. Det varte ikke lenge før Phonå la seg på en benk i kjøkkenet og klaget over holdepine og

spurte om hun kunne få gå hjem. Vi sa at hun kunne få lov til det.

Ved 6 tiden kom pikene til kjøkkenet for kveldsmat og andakt. 7.30 gikk de tilbake til kirken, men hva hadde hendt? Sove-matter, blankiser og kjole-tøyet deres var borte. De kom gråtende tilbake og fortalte det. Vi tok lykten og gikk med dem for å lete. På veien til floden fant vi sporene av en kvinne. Piken sa: Det er Pilida som har tatt det. Jeg mente også at det muligens var henne. Hennes hjem var på den andre siden av floden.

Dagen etter ble det stor oppstandelse på M. st.. Pikene eksaminerte Filida og de sa også at Ukosikzi (Mrs.) tror det er deg. Hun nektet bestemt. Foreldrene raste og gikk til høvding Mhluli og meldte meg for å beskyldte deres datter for å stjele. Dagen etter kom høvdingen med sitt råd og spurte om å få snakke med meg. Filidas mor og far var også med. Vi ba dem å komme inn og høvdingen tok nå ordet. Han sa at han var meget bedrøvet over å høre at barna hadde mistet matter, tepper og klær osv.. Han sa videre: Ukollegial, vi har nå kommet her for å høre hvilken grunn du har for å mistenke Filida for tyveriet. Jeg fortalte at vi fant fotspor til floden, veien som leder over til Filidas hjem. Videre må jeg fortelle hva som hendte for ca 3 uker siden. Mannen min var ikke hjemme og jeg var alene med barna. Vi hadde vasket klær om dagen, men på grunn av regn fikk vi ikke tørket tøyet så vi lot det stå i en balje i skuret like utenfor her. Ut på natten våknet jeg av skritt utenfor. Jeg hørte at det var noen som tok klær fra baljen og vred ut vannet. Jeg hørte det tydelig, men torde ikke gå ut i mørket. En stund etter så jeg Elidas søsken kledd i Margrethe og Ruths klær. Jeg spurte Elida hvor de hadde fått klærne fra og hun sa at de fant dem i sølen hos Brenders (oppasseren av farmen). Uten å si noe mer, reiste høvdingen og hans menn seg, takket og gikk.

I mellomtiden kom Phonå tilbake. Hun spurte om hva Umhluli hadde gjort her nå og jeg fortalte om tyveriet og at vi mistenkte Elida. Hun svarte da at hun viste at Elida stjeler. Jeg snakket ikke mere om saken, men ba inderlig til Gud at han ville hjelpe oss i den saken så barna kunne få sine matter og klær tilbake.

Natten etter så jeg i et syn eller drøm Phonå med en stor bunt på hodet innrullet i sove-matter. Jeg så hun kom ut fra kirken, gå ned til floden, vasse i floden til hjørne av vår eiendom og komme opp fra floden på den andre siden av gjerdet. Videre gikk hun over jordene i retning av Hlatekulerfjellene, videre over stengjerdet ned gjennom en trang mørk grop mellom fjellene. Så oppover fjellene i sikk – sakk. Jeg så også hvordan hun åpnet en stor stenhelle og la bylten ned der. Jeg var engstelig da jeg våknet og fortalte opplevelsen til min mann. Han syns at det var underlig, men Phonå hadde jo gått hjem den dagen. Hun kunne imidlertid ha gjemt seg oppe i fjellene til det ble mørkt, da viste hun at barna gikk til kjøkkenet for å spise kveldsmat.

Jeg fortalte ingen andre om drømmen, men bad Phonå om å bli med meg i hagen etter grønnsaker. Her spurte jeg henne: Phonå, har ikke du noe tungt på din samvittighet? Noe du skulle bekjenne for meg? Hun sa: Hva skulle det være? Jeg sa: Er det rett å ta noe fra andre som ikke er ditt? Hun sa: Nei, men Mkasikazi har ikke sett meg gjøre det? Jeg sa: Nei, men Herren har åpenbart det for meg. Han så deg i kirken da du tok barnas kjole-tøyer og ulltepper og pakket inn deres sove-matter. Han så deg med den store bylten på hodet, gående ned til floden. Han så deg når du vasset i floden til vårt gjerde og da du steg opp av vannet og tok veien over farmen i retning av ditt hjem. Herren ser og hører oss her nettopp nå hva sier du Phonå? Er det ikke sant det jeg har sagt deg? Det er deg som har tatt tingene til barna i kirken mens de

var inne og spiste. Du ba om å få gå hjem for du hadde hodepine, men du ga etter for Satans innskyttelse om å gjøre dette, ikke sant? Hun sa: Mkasikazi, - fordi du har vært så god mot meg, kan jeg ikke annet enn erkjenne at jeg at gjort nettopp som du har sakt. Jeg er lei for det, - og jeg lover å bringe alt tilbake, hvis pikene kan bli med meg hjem i morgen. Vi må gå tidlig, for det er lang vei. Jeg ble glad og tenkte at dette gikk lettere enn jeg hadde tenkt.

Natten etter hadde jeg igjen en underlig opplevelse. Jeg så Phonå og pikene gikk avsted, men jeg ble fylt med en underlig engstelse. Jeg synes at jeg løftet mine øyne spørrende til Herren og en røst lød: Du skal gå med dem. Jeg våknet opp med forundring. Min mann sa at jeg ikke kunne gå til fots den lange veien og vår hest var død. Frk Ingrid Løkken var hos oss den tiden og da hun hørte at jeg skulle gå med pikene, sa hun at jeg kunne ta hennes hest. Så kom pikene ferdig til å gå, og da de hørte at jeg skulle være med dem, ble de veldig glade, men Phonå sa: Mrs., Du kan ikke gå med. Det er veldig langt oppunder Hlatikuler bergene. Hun ville ikke ha meg med, men jeg sa at Herren har befalt meg til å bli med dere, så det må jeg gjøre. Etter at Kværnstrøm hadde bedt for oss, bega vi oss på vei. Jeg på hesteryggen og pikene sprang ved siden av på bare føtter. Å, veien var land og det meste av veien var bare en smal gangsti så vi måtte gå etter hverandre i lang rekke. Endelig kom vi til Hlatikuku fjellene. Phonå sa: Her går veien over et steingjerde. Vi kom til en mørk trang grop mellom fjellene. Det hvilte noe uhyggelig over gropen. Den ble litt lysere og bredere etter en stund. Fullt av busker og trær og store runde stener. Det gikk nå bratt nedover den store Esigay floden. Phonå sa til meg: Kan du se hyttene der nede ved floden? Det er mitt hjem, men veien er ikke fremkommelig for deg med hesten. La piken gå med meg og vi kommer snart igjen. Jeg sa: Det ligner ikke ditt hjem, men hun forsikret at det var riktig, så pikene var villige til å gå med henne, men de ville ikke la meg bli igjen alene så en av pikene ble igjen hos meg. Da de var kommet et lite stykke ned i gropen sa Phonå til pikene at de kunne gå foran. Hun skulle bare gå inn i mellom trærne her for å be. De gjorde som hun sa, men de så ikke mere til Phonå. Folkene i den Krålen kom og sa at dette ikke var Phonås hjem. De bor høyt oppe i fjellet på høyre side når dere går tilbake. Pikene kom gråtende tilbake og fortalte at Phonå hadde narret dem. Jeg sa da: Rop navnet hennes og etter en stund svarte hun og vi så henne høyt der oppe. Jeg bandt hesten godt i et stort tre og vi begav oss oppover den smale sik-sakk-veien hvor jeg i synet hadde sett hun gikk. Endelig kom vi opp til Phonå og mens vi sto og snakket med henne kom det en mann, kledd som hedning, naken med bare skinn foran og bak. Stort busket hår farget med rød jord eller leire og pyntet med lange kjepper osv. Phonå sa: Det er min far. Det kom en kald gysning av redsel over meg, men ved tanken på at Herren hadde sendt meg visste jeg at han var mektig til å stride for oss og bevare oss. Jeg fyltes av en forunderlig fred, og det kom til meg. Gå ham frimodig i møte. Redselen forsvant, jeg rakte hånden ut og gikk han smilende i møte. Jeg hører at du er far til Phonå. Det underlige hendte. Kan kastet sine våpen og hilste så ydmykt som bare en zulu kan gjøre det. Jeg sa hvem jeg var og hvorfor jeg var kommet. Han fortalte at Phonå hadde kommet hjem med noen blankiss og matter som hun hadde fått av Mrs. Jeg forklarte at det ikke var mine ting, det var skolebarnas eiendom. Så fortalte jeg saken som den var, og hvordan Gud hadde vist meg at det var Phonå og at jeg skulle bli med henne hit. Han så meget tankefull ut og sa til Phonå: Gå og hent hva du har tatt. Hun gikk og hentet sove-mattene og blankissene, men ikke kjole-tøyene. Hun nektet at hun hadde tatt dem,

men heldigvis fant vi tråder av tøyene i blankissene og pikene kjente igjen fargene. Faren kalte henne og sa: Gå og hent hva du har tatt, men hun nektet. Han tok da en svøpe av leder og gav henne flere slag over ansiktet, men hun nektet fortsatt. Så sa han til meg: Gi meg henstand til søndag morgen så skal jeg bringe alt tilbake. Jeg sa: De har hørt saken som den er. Phonå har erkjent at hun har tatt alt. De har hørt og forstår at vår levende Gud har tatt saken i sin hånd. De vet også at vi har en lov. Kommer ikke alt som hun har stjålet tilbake, får politiet ta seg av saken. Han lovet på tro og ære at alt var tilbake førstkommende søndag morgen. <nå var jeg så tørst at jeg ikke orket lenger og ba om vann. Phonå ville hente vann til meg, men jeg ville være med henne. Hadde lyst til å se hjemmet hennes. Oh, for et syn. Det var en plass med 5 hytter omgitt av fjell. I fjellet var det flere mørke groper og noen trær. Over alt var det fryktelig skittent og en uhyggelig stank i den hete solen. Phonå kom med vann i en gammel skitten ting. Om det var vann, eller hva hun gav meg vet jeg ikke, men jeg måtte slukke tørsten. Jeg drakk og ba Gud bevare meg. Vi gikk så tilbake til pikene og Phonås far. De fulgte oss opp den trange gropen til steingjerdet og hjalp oss over til veien. Han gjentok igjen at alt skulle bringes tilbake søndag morgen. Vi sa farvel og dro hjemover. Vi var ikke hjemme før klokken 8 om kvelden. Solen går som regel ned kl 6 om ettermiddagen i Swaziland.

Vi bad meget over saken. Pris skje Gud – tidlig søndag morgen kom Phonås far med kjole-tøyene. Vi hadde igjen anledning til å snakke til ham om Gud.

Nå var det min tur til å invitere høvding Mhluli og Elidias foreldre. Mandag kom høvdingen, hans råds menn og Elidias foreldre. Da alle hadde satt seg sto jeg opp og fortalte det jeg her har skrevet ned tidligere. Alle hørte på meg. Høvdingen var helt rørt. Han og hans råd reiste seg opp og høvdingen sa meget beveget: Mkosikozi. Vi reiser oss i ærbødighet for deres Gud. Han er mektig og åpenbarer skjulte ting. Vi takker deg hjertelig for at du var villig til å gå med barna dit. Hadde ikke du vært med dem, hadde vi ikke sett barna våre mer. Folket på dette sted er kjent som menneskeetere, men vi ser at deres Gud har bevart dere. Kværnstrøm sa: Vår Gud vil også bli høvding Mhlulies Gud. Om De vil ta imot frelsen i Kristus Jesus. Høvdingen sa: Ja, men jeg kan ikke i dag.

Denne opplevelsen har hatt stor betydning for oss og ikke minst for misjonærenes arbeid på Nzongomane, Høvdingen og hans folk viste ærefrykt for oss og vår Gud etter denne hendelsen. Han kom ofte og besøkte oss. Vi drakk te sammen og vi benyttet alltid anledningen til å bringe samtalen inn på åndelige ting, hvilket syntes å interessere ham.

Jeg bli nå minnet om en annen opplevelse med høvding Mulighet som mulig vil interessere Det hendte i begynnelsen av vår tid på Nzongomane. Kirken var ferdig bygd og skulle innvies i julen, vårt første stormøte. Innbydelsene var sendt til høvdingens krål og alle omkringboende. Likeså til menighetene fra Edwaleni og Fyllekulen osv.. Kirkeklokkene var bare den store stålplaten som ble hengt opp i et tre, en av mennene slo takten med en stor hammer. Den gjorde tjenesten. Lyden hørtes viden om.

Nå ble det altså ringt til stormøte -juledags morgen. Familien Evenstad og str. Tomine Evenstad med deres medlemmer var allerede kommet. På veien fra høvdingens krål ser vi en hel del komme. Først kommer høvdingen og hans menn. Litt etter kom hans hustruer i en lang rekke, en etter en. Den fornemste hustru først. Alle hadde sine skinnskjorter på og håret i en rundt topp, med fjærer, nåler og perler til

pynt. Nå var de alle ordnet til dans. Den første holdt takten og bevegelsene og de andre gjorde det samme etter henne, De kom syngende og dansende inn på misjonsstasjonen. Høvdingen riktig frydet seg. Vi hadde ikke sett sånt før og viste ikke hva vi skulle gjøre. Heldigvis var Evenstad der og de forklarte oss at dette var deres skikk og tanker for å vise oss ære og vennskap. Vi måtte hilse høvdingen velkommen og takke for oppmerksomheten, men også forklare ham at det ikke passet for anledningen. Vårt møte her var for å prise Gud og forkynne evangeliet. Han forstod oss, rakte spaserstokken sin i været som tegn på at de måtte slutte dansen. Vi hadde gleden av å ha dem på møtet og se dem nye maten som ble servert etterpå. Vi hadde nemlig spandert ei ku, og en sak med Mealilrice og Mehlie Meal.

Som jeg før har nevnt, var høvdingen ofte nær Guds rike, men det er ikke lett for en høvding å bli løst fra de hedenske former, skikker og fra alle sine hustruer. Det merket vi ofte når vi besøkte krålene. De var harde og vanskelige å komme inn på, men vi merket også at det var lengsel i hjertene etter evangeliet.

Hvor oppmuntrende var det ikke å få brev fra s/r Nesfossen som var på Nzongomane M.st. Etter at vi hadde reist fra Swaziland. Hun sier at høvding Mhluihad hadde sendt bud etter dem da han var alvorlig syk. Det var en søndag og s/r Nesfossen tok forsamlingen med seg til høvdingens krål. Forsamlingen knelte i bønn utenfor, mens Nesfossen ble ledet inn til høvdingens rom. Han valgte å tro på Gud og tok imot Jesus Kristus som sin frelser. Han bad om å bli begravet som en kristen og anmodet også sine hustruer å ta i mot troen. Han døde snart etter. Siden har arbeidet gått forunderlig framover. Priset være Herren.

Mere om Herrens trofasthet

Som jeg har nevnt før, reiste vi ut i tro til Gud uten å slutte oss til noe misjonsforbund. Min mann sa: Har Herren kalt oss, - er han også mektig til å oppholde oss og gi oss hva vi trenger. Når vi stanser og ser tilbake den veien som Herren har ledet oss, Med stor forundring må vi utbryte: Det alt var nåde O Gud fra deg. Herren ga meg jo Mat. 6: 24 – 34 på en særskilt måte og vi har fått erfare velsignelsen av det på mange måter.

Så vidt jeg husker har vi bare en gang vært helt uten matvarer. Alt var slutt. Vi hadde ikke mat til neste dag. Jeg bestemte meg til å gå opp til fjellene tidlig neste morgen for å be til Herren. Klokken 5 neste morgen stod jeg forsiktig opp for ikke å vekke Johan og barna (Johan arbeidet jo så hardt). Hva møtte meg utenfor døren? 2 innfødte kvinner satt utenfor og hadde med mat til oss. En hadde et fat med Isitjesa. Det var isinhlubo og flere slags bønner kokt mye og tilsatt mealie mel. Det var en fast rett blant de innfødte og vi likte den også. Den andre kvinnen hadde en krukke med cwancwa. En slags sur grøt eller pudding. Barna likte den så godt. Det var gave til oss. Herren sørget for oss den dagen også. Snart etter kom Sakapi, en

nabo, med et ualminnelig stort stykke deilig oksekjøtt. Noen av hennes kjente hadde slaktet og hun hadde fått sånn lyst til å kjøpe kjøtt for oss. Ingen av dem visste at ikke vi hadde mat. Pris skje Gud. Han er den samme nå som på Elias tid. Det står jo at ravnene bragte Elias Kjød. Jeg stekte og hermetiserte kjøtt så vi hadde det flere dager.

Dette hendte oss i 1925. Evenstad-familien var hjelme i Norge - og vi var på Edwaleni for å ivareta arbeidet mens de var borte. Kværnstrøm reiste en dag til Hlatikulu til Magistraten med rapporter om skolene o. s.v. Magistrat en spurte om han var den nye misjonæren på Edwaleni. Jo, Kværnstrøm var da det. De skylder oss visst noen penger, sa Mag., og Johan lurte på hva det var for. Jo - for skatten. Johan forklarte at han var fritatt for skatt, misjonærene var fritatt for skatt, da de hadde sitt underhold "ovenfra". Nei, det var ikke tilfelle, alle måtte betale skatt. Johan spurte så hvor mye det var. Magistraten mente at det var ca £ 10.000. Jeg har dessverre ikke penger i dag, men jeg vil gjøre mitt beste. Vi gir deg tre mnd.. henstand og håper det vil hjelpe. Tiden gikk, penger kom inn til å betale evangelister og lærere mm, men ikke noe til å legge tilside til skatten. 3 mnd. Gikk, men vi hadde ikke penger til skatten. Min mann sa: Jeg har ikke mot til å gå, men jeg mente vi fikk gå inn og be igjen. Johan tok et ny-testamente og tilfeldig åpnet det ved Mat 17: 24 – 27, hvor vi leser at Jesus sendte Peter til sjøen og sa: Kast ut en krok, og ta den første fisken som kommer opp og når du åpner munnen til den skal du finne en stater. Ta den og gi den til skatten for deg og meg. Var det ikke underlig. Jeg fikk sånn visshet om at Herren hadde bønnhørt oss og sa: Gå nå trygt og du vil se at Herren har gått foran deg og at alt vil bli ordnet. Han dro avsted til Hlahikulu, men kommet til Magistrat-kontoret sank motet igjen. Som han sto tankefull utenfor, lød en røst til ham: Gå til postkontoret. Han gjorde det og postmesteren overrakte ham smilende et rekommandert brev fra USA. Forundret åpnet han brevet og der lå en sjekk for mere enn vi behøvde. Et brev fulgte med fra en forsamling i USA. De hadde nettopp besøk av evangelist Conrad Jensen fra Norge (Han som gav oss avskjedshilsen: Med Bibelen som Vaterpass for vårt liv på avskjedsfesten for oss på Betania 18. mai 1921). Han hadde våknet natt til søndag av en røst som sa: Kværnstrøm trenger penger. Da han kom til møtet søndag morgen, fortalte han om sin opplevelse og om oss. Han oppfordret forsamlingen til å samle inn kollekt og sende gaven til oss. Hjelpen kom nettopp den dagen som skatten måtte betales. I sannhet, det var skjedd av Herren og underlig for våre øyne. Priset være Gud, vår omsorgsfulle Fader i Kristus Jesus. Gang på gang har han stadfestet formaningen han gav oss: Mat 6: 24 – 34. Flere ganger har han funnet oss verdig til å bli prøvet i troen, men hvor underlig det har vært å få åpne Bibelen og minne om Mat 6: 24 – 37, men jeg føler meg også skamfull når jeg tenker på at jeg av og til ba Gud om å bruke disse bønner ved å bruke de vi minst kunne tenke. De vi aldri hadde kjent osv. Han som har sølv og gullet i sin hånd, viste hvem han ville bruke og viste oss derigjennom sin faderlige omsorg. Han hadde kalt oss, Han sørget for oss. Priset være Hans navn.

Litt mere om arbeidet på Nzongomane M. St..

Etter at vi hadde bygd kirken, fikk vi ordnet arbeidet mere. Søkingen til møtene var meget god. Skolearbeidet gikk fram og flere omvendt til Gud. Interessen blant de unge var særlig stor. Vi hadde bibeltimer med dem, bønne- og vitnemøter. Våre barn vokste og trivdes. Det kan sikkert være av interesse å høre hvordan de var

til glede og hjelp for oss i arbeidet. Margrethe og Ruth var ivrig med på skolen og lærte sammen med de innfødte. Om søndagene var de på plass i kirken på første benk. Det var rørende å se hvor helhjertet de fulgte med i møtet. Etter møtet samlet de de tilstedeværende barna og sprang med dem opp på fjellet. Margrethe var gjerne den som ledet. Hun gjennomgikk for dem det som de hadde hørt på møtet, og spurte så om hvem av dem som ville tro på Jesus osv. Ruth og endog vår lille Esther var med i bønn for de som stod opp for Jesus. Aba Keboyo Nkosi. Når møtet var slutt oppe på fjellet, kom de ned til mamma og fortalte at den og den Kolwa valgte å tro og spurte om ikke jeg hadde klær til dem. De kunne jo ikke gå nakne lenger nå da de var troende. Vi gjorde vårt beste med å hjelpe dem med litt klær. Det ble stor glede både for de innfødte og våre barn. Det store i dette er at det var ikke en lek, men alvor. Mange av dem som senere ble døpt og opptatt i menigheten var de som ble ledet til Gud av Margrethe., Ruth og Esther. Flere ganger på møtene hendte det at barna våre begynte å gråte. På spørsmål om hva de gråt for, sa de: Vi har så vondt av de sorte. På flere måter merket vi at de fikk kall fra Gud til misjon allerede fra barnealderen. Herren har stadfestet deres kall, som jeg før har nevnt har de gått helhjertet inn i misjonsarbeidet.

Så kom spørsmålet om skole for dem. Det var en skole i Goedgegun, men det var for langt å gå hver dag. I den tid var ikke hospiset det å anbefale heller. Dette og andre ting gjorde at vi bestemte oss til å flytte fra Swaziland til Transvaal. Vi hadde bedt meget over saken. !La også ut ullen Dom. Bok 6: 37 – 48. Om vi skulle fortsette i Swaziland måtte Gud helbrede meg for en del svulster som jeg hadde fått i hodet. Var det Guds vilje at vi skulle reise, måtte Gud døpe de troende i Den Hellige Ånd. Vi hadde sett et avertissement i avisen at Mr. Alkema i Ermelo ønsket et monument for gravstedavdelingen i forretningen sin der. Kværnstrøm reiste til Ermelo og snakket med Mr. Alkema om arbeidet. Likeså så han etter hus og skole for barna våre. Han ble borte i tre dager. I den tiden overtok jeg møtene og alt hjemme. Det første huset vårt hadde fått bygd til et rom, så vi hadde spisestue og stort kjøkken. Møtene holdt vi om kvelden etter at barna våre hadde lagt seg. Jeg torde ikke å gå fra barna våre til kirken om kvelden, så vi holdt møtene hjemme på kjøkkenet vårt. Det var særlig ungdom som kom til disse møtene. I det siste hadde vi særskilt fremholdt Troens dåp og Åndsdaap. Interessen og lengselen var stor hos flere. Som jeg har nevnt før, var jeg alene på disse møtene. Stemningen syntes å gå over det alminnelige, meget støyende og ustyrlig. Jeg undret meg om det var fra Herren, noe fremmed eller menneskelig. Jag ba inderlig om hjelp fra Gud. Straks begynte en av guttene å synge og lovprise Gud på norsk. Sangen og tonen var ukjent, men språket var norsk. Jeg ble fylt med takk til Gud for direkte svar. Han ble herlig ånds-døpt. Amos Willi Mhluli, som arbeidet hos oss opplevet også noe underlig. Vi la merke til ham under bønnemøtene – han var i en mørk strid, i ånden. Etter en stund tydelig i lidelser, bøle han lys i sitt store ansikt. Han priste høylydt Gud, og vidnet og fortalte om hva han hadde opplevet. Det var grusomt, sa han. Jeg så slektningene mine i Helvete, hvordan de var i pine, mens jeg følte så sårt for dem. Da kom en skikkelse i skinnende klær til meg og sa: Willi, du skal bringe evangeliet til ditt folk som lever nå. Jeg ble fylt med glede og takk i min sjel. Han tok i mot kallet og har vært ivrig i tjenesten som evangelist på Nzongomane og har vunnet mange for Jesus. Han er der enda. Har vært syk av tuberkulose i de senere år, men er helbredet nå og er i arbeid fremdeles. Vi hadde

vidunderlige møter og flere tok i mot åndsdåpen, og ble lykkelig.¹

¹ Se boken til Borghild narv. Guds pensjonist i Swaziland, kap 10